

Zorgen over handhaving en toezicht buitengebied

De GNMF maakt zich zorgen over de handhaving van de Wet Natuurbescherming en over de handhaving van het provinciale beschermingsbeleid van het GNN en GO. Dan gaat het niet alleen over illegale dumpingen, crossen en loslopende honden, maar ook over gebiedsbescherming, soortenbescherming en bescherming van omgevingscondities, zoals bijvoorbeeld stilte, donkerte, hydrologie, bodemkwaliteit en landschapselementen. Allereerst blijkt dat er door de provincie hierover geen jaarverslagen worden gemaakt waardoor het niet inzichtelijk is hoeveel handhavingzaken er jaarlijks lopen, in welke mate sprake is van boetes of andere sancties en in welke mate sprake is van bezwaarprocedures die ingediend zijn bij andere gezagen. Dergelijke jaaroverzichten zijn wel wenselijk om inzicht te krijgen in eventuele misstanden.

Daarnaast hebben wij de indruk dat de provincie in diverse zaken ook terughoudend is om op treden. Naar onze mening kan de provincie niet aan de zijlijn blijven staan, indien ze bijvoorbeeld wordt gewezen op het feit dat een bosperceel van alle ondergroei wordt ontdaan en daarmee de biodiversiteit wordt aangetast, of als een crossbaan op de Veluwe wil uitbreiden met extra geluidoverlast. Dit geldt ook als een gemeente kleiduiven schieten op de Veluwe wil toestaan, of als een gemeente medewerking wil verlenen om in het GNN een golfbaan mogelijk te maken. Dan is een helder provinciaal nee van toepassing om de kernkwaliteiten en omgevingscondities van de natuur te beschermen.

Bij voorgenomen uitbreidingen in de Groene Ontwikkelingszone en/of in Nationaal Landschap is een kritische plantoetsing

vooraf gevraagd en mocht er sprake zijn van toestemming dan dient er ook afdoende compensatie en inpassing geregeld te worden. Provinciale actie is ook nodig als gemeenten niet handhavend optreden bij het weghalen of aantasten van beschermde landschapselementen.

Onze ervaring is helaas dat de provincie vooral veel energie steekt in het zoeken naar jurisprudentie om níet te hoeven optreden in plaats van andersom. Ook is de neiging groot om niet op te treden tegen gemeenten, omdat men kennelijk bang is dat dit de onderlinge verhoudingen zal aantasten. De prijs die daarbij wordt betaald is dat de biodiversiteit in de provincie verder achteruit holt en het landschap wordt uitgekleed. Het ambitiedocument Natuur biedt diverse aanknopingspunten om handhaving te verbeteren. Wat wij graag zouden zien is dat de provincie ook voor deze handhaving gaat staan en laat zien dat de bescherming van natuurwaarden grotere prioriteit krijgt in het beleid en ook durft op te treden bij misstanden als dat gevraagd wordt. Zoals bij misstanden die wij u hebben laten zien tijdens een busrit in het buitengebied met Statenleden in de omgeving van Doetinchem twee maanden geleden. Dus enerzijds is meer bestuurlijke intentie nodig om ook daadwerkelijk te handhaven en om andere overheden aan te spreken en anderzijds is vergroting van de handhavingcapaciteit zowel bij de provincie als bij andere toezichthoudende organisaties dringend nodig.

Biodiversiteit Gelderland stabiliseert op 40%

Hoe gaat het met de Gelderse natuur? In mei verscheen de eerste rapportage over de biodiversiteit in Gelderland. Een aanrader:

het rapport is prettig leesbaar en geeft een goed inzicht in de stand van diverse soortgroepen. Het goede nieuws is dat de algemene achteruitgang van biodiversiteit is gestopt. Maar dat geldt niet over de hele linie: vogels bijvoorbeeld gaan nog altijd achteruit. En er is nog geen sprake van herstel op heiden en in bossen. Dat heeft structurele oorzaken, zoals de depositie van stikstof, verdroging en de achteruitgang van natuur en landschap buiten de natuurgebieden. Dat is een probleem, omdat biodiversiteit van groot maatschappelijk belang is voor de landbouw, voor gezonde bodems, voor ecosysteemdiensten en het natuurlijk kapitaal. De actuele natuurkwaliteit van eco-systemen, gemeten aan de hand van voorkomende soorten, is 40% is van de kwaliteit van volledig intacte ecosysteem-typen. Met alle maatregelen die nu op stapel staan kan de kwaliteit van de natuur tot maximaal 65% worden verhoogd. Maar dan moeten echt alle geplande maatregelen ook genomen worden! Om in de buurt van de 100% te komen zullen verdergaande maatregelen genomen moeten worden. Er is dus nog veel werk aan de winkel. Een Gelders plan biodiversiteitsherstel is gewenst om planmatig en effectief aan verbetering te werken.

We vliegen de bocht uit

Het debat over vliegveld Lelystad en de groei van Schiphol is volop gaande. Op 30 mei vond een belevingsvlucht plaats en op 23 juni zullen het Landelijk Bewonersberaad Luchtvaart en andere maatschappelijke organisaties waaronder de Natuur en Milieufederaties, manifestaties organiseren. Gelderland heeft groot belang bij duurzame keuzes. Efficiëntie in brandstofverbruik van vliegtuigen wordt meer dan teniet gedaan door de groei van de luchtvaart. Als we de groei doortrekken, neemt de emissie van de luchtvaart tot 2050 toe met een factor 3. Zelfs met inzet van alle technische en operationele maatregelen, zal de emissie nog meer dan verdubbelen. Daarmee doet

de luchtvaart het effect van energiebesparing en duurzame energieopwekking in andere sectoren volledig teniet. Het vliegverkeer zorgt daarnaast voor steeds meer geluidsoverlast en voor gezondheidsrisico's door fijnstofuitstoot. Uiteraard is de overlast het meest aanwezig rondom luchthavens, maar met de voorgenomen verplaatsing van (vakantie)vluchten van Schiphol naar Lelystad dreigen ook grote delen van Nederland meer hinder te krijgen van het vliegverkeer. Het is nodig dat de uitstoot van broeikasgassen door luchtvaart substantieel vermindert en dat geluidsoverlast voor omwonenden en voor natuurgebieden vermindert. Daarom kan Lelystad pas open nadat het luchtruim is heringedeeld, kan het aantal vluchten in Nederland de komende jaren niet toenemen en is een heffing op CO2-emissies en op kerosine nodig.

Windpark Bommelerwaard

De GNMF steunt de provincie met het inzetten van een inpassingsplan ten behoeve van windpark Bommelerwaard. In deze situatie was een andere aanpak niet mogelijk. Ook steunen we de provincie in haar aanvullende eis van geen slagschaduw binnen 720 meter op woningen, gezien de grote milieubelasting die omwonenden in deze omgeving al ervaren vanwege spoor en (autosnel)wegen. De redenering van de initiatiefnemers dat de extra maatregel voor slagschaduw voor een lagere elektriciteitsopbrengst en dus minder inkomsten van het windpark zorgt en ze dit ten laste brengt van het Gebiedsfonds, lijkt ons niet acceptabel. Ten eerste ligt er een convenant tussen de Nederlandse Windenergie Associatie (NWEA) en de milieuorganisaties waarin is afgesproken dat de initiatiefnemer een gebiedsfonds instelt en deze vult met minimaal €040/Mwh. Dit staat los van de lokale milieumomstandigheden. Ten tweede betaalt bijvoorbeeld het burgerwindpark Nijmegen-Betuwe maar liefst €1,-/Mwh, terwijl daar

dezelfde omstandigheden gelden als bij het windpark Bommelerwaard (buurtschap Reeth nabij de A15, Betuwespoorlijn, railoverslag). Ook daar is afgesproken dat er geen slagschaduw op de woningen zal komen. Wij verzoeken de provincie om niet akkoord te gaan met deze greep in het Gebiedsfonds.

Als GNMF vinden we het belangrijk dat in de toekomst inpassingsplannen zonder de medewerking van de betreffende gemeente zo veel mogelijk worden voorkomen.

Daartoe is de GNMF samen met anderen bezig om, in opdracht van de provincie en het GEA, aanbevelingen op te stellen: de Gelderse tien voor wind en zon. Deze aanbevelingen naderen hun afronding en zullen binnen afzienbare tijd in de Borgingscommissie van het GEA besproken worden. In deze aanbevelingen wordt een procesmatige aanpak geschetst die in onze ogen het realiseren van een wind (en zonne)park kansrijker maakt en wellicht ook minder weerstand oproept.

Aanbieding petitie 'Laat Groenlo niet in de stank zitten' op dinsdag 3 juli, 15.30 uur

De leefbaarheid in Groenlo (Gemeente Oost Gelre, Achterhoek) wordt bedreigd door de bouw van de grootste mestfabriek (mestvergister) van Europa; aan de rand van de stad met 9.000 inwoners. Om dit te voorkomen heeft de GNMF samen met MegamestvergisterGroenloNee.nl een petitie uitgezet die door bijna 2.000 mensen is ondertekend. De petitie wordt op dinsdag 3 juli om 15.30 uur op het provinciehuis overhandigd aan gedeputeerde Conny Bieze. U bent van harte welkom om hierbij aanwezig te zijn.